

QUI ÉS QUI EN EL PORTAL DE BETHLEEM?

Càritas
Diocesana de Barcelona

UNA BONICA TRADICIÓ

S'acosta Nadal i aviat serà el moment de col·locar el Betlem a les nostres cases, una de les tradicions més significatives d'aquestes dates tan familiars i emotives.

El Papa Francesc comenta que "el Betlem forma part del dolç i exigent procés de transmissió de fe" reivindicant així el valor d'aquesta tradició cristiana.

Cada família ho fa a la seva manera, uns són més grans, i opten per representar diverses escenes de la Bíblia, i altres se centren en el moment en què es produeix l'arribada dels Reis Mags per adorar el Nen Jesús.

En general, tots sabem que allò que es representa és el Naixement de Jesús, però, què coneixem dels orígens d'aquest costum? Sabem qui és qui i què representa cada figura? T'ho expliquem a continuació.

L'ORIGEN DEL BETLEM

La Nativitat de Jesús es descriu en els Evangelis bíblics de Mateu i Lluc. Els dos relats coincideixen que Jesús va néixer a Betlem de Judea, la seva mare Maria estava casada amb un home anomenat Josep, que descendia del rei David i que era el seu pare putatiu, ja que el seu naixement va ser per intervenció divina.

La Nativitat és la base de la festivitat cristiana de Nadal el 25 de desembre i juga un paper importantíssim en l'any litúrgic cristià.

L'origen de la representació plàstica de la Nativitat apareix de manera pictòrica en els primer segles del Cristianisme. Així ho manifesten els testimoniatges apareguts en alguns sarcòfags de les Catacumbes Romanes de Priscilla.

Però la primera celebració nadalenca en què es va muntar un Betlem per a la commemoració del Naixement de Jesucrist va ser durant la Nit de Nadal de 1223, realitzat per Sant Francesc d'Assís, en una cova pròxima a l'ermita de Greccio (Itàlia).

En aquesta cova, Sant Francesc d'Assís va col·locar dins d'un pessebre una imatge de pedra del nen Jesús i a cada costat un bou i un ase vius.

La tradició diu que va succeir un miracle quan Sant Francesc va agafar la imatge del Nen entre els seus braços i va cobrar vida. Aquest miracle va córrer de boca en boca per tota Itàlia i així van començar a posar-se pessebres en totes les cases.

A Espanya, la tradició del Betlem va ser introduïda per franciscans i clarisses, possiblement a través del port de València, ja que en aquella època existia un continu trànsit comercial i cultural amb Nàpols i Sicília.

El rei Carles III, que va potenciar el Betlem durant el seu regnat a Nàpols, l'impulsa igualment des del tron d'Espanya a meitat del segle XVII, introduint-lo en els seus palaus, construint una sala especial per a la seva realització.

Aquesta tradició es propaga a totes les cases a meitats del segle XIX, quan es comencen a produir en sèrie les petites figures.

I... QUÈ REPRESENTA CADA FIGURA?

EL NEN JESÚS

Déu es representa així, a través d'un nen, per ser rebut als nostres braços. En la feblesa i en la fragilitat amaga el seu poder que tot ho crea i ho transforma.

El pessebre representa humilitat i senzillesa.

LA MARE DE DÉU

Maria representa una dona comprensiva, bondadosa i amb un profund amor a Déu.

La seva imatge fa pensar en el gran misteri que l'envolta quan Déu ha trucat a la porta del seu cor immaculat.

SANT JOSEP

Representa un home que oblida tots els seus dubtes i accepta la voluntat de Déu.

Ell és el custodi que mai es cansa de protegir la seva família. Un home just que va confiar sempre en la voluntat de Déu i la va posar en pràctica.

L'ÀNGEL

Apareix per anunciar l'arribada d'El Salvador. Aquesta figura representa la felicitat per l'arribada al nou món del Nen Jesús. Simbolitza la bondat, l'amor i la misericòrdia.

I... QUÈ REPRESENTA CADA FIGURA?

LA MULA

Animal que representa la humilitat com a element de pau, pobresa, coratge, esforç i treball. Per això és l'escollit per acompanyar a Maria en el pessebre.

EL BOU

És un animal que té l'objectiu de mantenir calent al Nen Jesús, amb el seu alè, al seu bressol. És un exemple per a totes les famílies, perquè mantinguin en les seves llars un ambient càlid i amorós.

ELS REIS MAGS

Són homes savis que a través dels seus obsequis d'or, mirra i encens, li mostren a Jesús la seva naturalesa reial i divina, així com el seu patiment i mort.

L'ESTRELLA

La seva llum inesgotable dissipa les tenebres i dona esperança a aquest món.

L'estrella és el senyal que mostra que també nosaltres estem cridats a posar-nos en camí per arribar a la gruta i adorar el Senyor.

I... QUÈ REPRESENTA CADA FIGURA?

ELS PASTORS

Els representen la humilitat, senzillesa, servei, ajuda i alegria dels éssers humans que cuiden amb amor el seu ramat.

LES OVELLES

Protegides i vigilades pels pastors, aquests animals representen la puresa, l'obediència, la docilitat, la simplicitat i la innocència.

Els ramats representen els homes que formen part del poble de Déu.

ALTRES FIGURES

La presència d'altres figures representen la santedat quotidiana, l'alegria de fer de manera extraordinària les coses de cada dia, quan Jesús comparteix amb nosaltres la seva llum divina.

EL CAGANER

És una figura típica del Nadal català que es caracteritza per la seva atrevida posició en el pessebre.

Es creu que el caganer amb la seva femta fertilitza la terra, per la qual cosa se'l considera un símbol de prosperitat per l'any següent.

Càritas
Diocesana de Barcelona

SUMA'T A CÀRITAS

SI ET FAS SOCI O FAS UN DONATIU,
ESTARÀS AL COSTAT DE QUI MÉS HO NECESSITA.

www.actua.caritas.barcelona

BIZUM: DONATIUS AL CODI 33381
TELÈFON D'ATENCIÓ AL DONANT: 93 112 70 10

